

Điều trần bạo loạn Đồi Capitol: Trump bị cáo buộc 'âm mưu đảo chính'

BBC, 10 tháng 6 2022

NGUỒN HÌNH ẢNH, GETTY IMAGES

Cựu Tổng thống Hoa Kỳ Donald Trump đã dàn dựng cuộc bạo động ở Điện Capitol năm ngoái trong một "âm mưu đảo chính", một cuộc điều tra của Quốc hội Mỹ đưa ra cáo buộc trong phiên điều trần mới đây.

Liz Cheney, đảng viên Cộng hòa, phó chủ tịch ủy ban điều tra của Quốc hội Mỹ, nói rằng ông Trump đã "thắp lên ngọn lửa của cuộc tấn công này".

Bennie Thompson, một đảng viên Đảng Dân chủ, nói rằng cuộc bạo động gây nguy hiểm cho nền dân chủ Mỹ.

Những người ủng hộ Trump đã tấn công Quốc hội vào ngày 6/1/2021 khi các nhà lập pháp nhóm họp để chứng nhận chiến thắng bầu cử của Joe Biden.

Sau gần một năm điều tra, ủy ban chọn lọc Hạ viện Hoa Kỳ do đảng Dân chủ lãnh đạo đã họp vào tối thứ Năm và chiếu các đoạn clip từ các cuộc phỏng vấn mà ủy ban này thực hiện với các thành viên trong mạng lưới thân cận với ông Trump.

Đoạn phim về lời khai của cựu Bộ trưởng Tư pháp Hoa Kỳ Bill Barr được trình chiếu, trong đó ông này nói những tuyên bố của cựu tổng thống rằng cuộc bầu cử đã bị đánh cắp là vô căn cứ.

"Chúng ta không thể sống trong một thế giới mà chính quyền đương nhiệm vẫn nắm quyền dựa trên quan điểm của họ, không được hỗ trợ bởi bằng chứng cụ thể, rằng đã có gian lận trong cuộc bầu cử", cựu Bộ trưởng Tư pháp Hoa Kỳ nói.

Phiên điều trần cũng có đoạn ghi âm lời khai của Ivanka Trump, con gái của cựu tổng thống, nói rằng bà "chấp nhận" việc ông Barr bác bỏ thuyết âm mưu của cha mình.

Những lời chứng thực hôm thứ Năm cho thấy rằng các đồng minh thân cận - thậm chí cả con gái ông Trump - đã bác bỏ những cáo buộc về gian lận bỏ phiếu của ông, theo Reuters.

Ủy ban chọn lọc của Hạ viện điều tra vụ tấn công ngày 6/1/2021, cũng trình chiếu đoạn phim đồ họa về hàng nghìn kẻ bạo loạn tấn công cảnh sát và đột nhập vào Điện Capitol.

Đây là phiên điều trần đầu tiên trong số sáu phiên điều trần được lên kế hoạch với mục đích chỉ ra rằng cựu tổng thống của Đảng Cộng hòa đã cố gắng lật đổ Hiến pháp Hoa Kỳ và nắm giữ quyền lực một cách bất hợp pháp.

Ủy ban do đảng Dân chủ lãnh đạo đã trình bày video lời khai của các nhân vật nổi tiếng trong chính quyền Trump bao gồm con gái Ivanka Trump và chồng - Jared Kushner, Bộ trưởng Tư pháp William Barr, người phát ngôn chiến dịch Jason Miller và Tướng Mark Milley.

Ủy ban cũng chiếu một phần bài phát biểu gây kích động của Trump trước cuộc tấn công, trong đó ông lặp lại các tuyên bố về gian lận bầu cử không đúng sự thật và hướng sự tức giận của những người ủng hộ mình nhắm vào Phó Tổng thống Mike Pence, người đang ở Điện Capitol quan sát quốc hội chứng nhận chiến thắng bầu cử của đảng viên Dân chủ Joe Biden - một quá trình mà cuộc bạo loạn thất bại trong việc ngăn chặn.

Bennie Thompson nói Trump là cốt lõi của âm mưu cản trở nền dân chủ Mỹ và ngăn chặn việc chuyển giao quyền lực một cách hòa bình.

NGUỒN HÌNH ẢNH, REUTERS

Biến cố 6/1/2021 gây sốc cho thế giới

"Ngày 6/1 là đỉnh điểm của một cuộc đảo chính có chủ đích, một nỗ lực trơ tráo, như một nhà văn đã nói ngay sau ngày 6/1, nhằm lật đổ chính phủ", Thompson nói. "Bạo lực không phải là chuyện ngẫu nhiên. Đó là sự chống cự cuối cùng của Trump."

Bộ trưởng Tư pháp Hoa Kỳ Bill Barr nói trong lời chứng thực được ghi lại bằng video: "Tôi đã làm rõ rằng tôi không đồng ý với ý tưởng cho rằng cuộc bầu cử đã bị đánh cắp và đưa ra những thứ, mà tôi gọi là nhảm nhí. Và, quý vị biết đấy, tôi không muốn là một phần của nó."

Quan điểm của ông Barr đã thuyết phục được con gái của Trump.

"Tôi tôn trọng Bộ trưởng Tư pháp Barr. Vì vậy, tôi chấp nhận những gì ông ấy đang nói," Ivanka Trump phát biểu trong lời khai được ghi hình.

Ông Trump, người đang công khai ve vãn cuộc chạy đua khác vào Nhà Trắng vào năm 2024, đã đưa ra một tuyên bố trước phiên điều trần, ông gọi ủy ban là "Những kẻ mưu sát chính trị".

Nghị sĩ Liz Cheney, một trong hai đảng viên Đảng Cộng hòa trong hội đồng 9 thành viên, kiêm phó chủ tịch ủy ban chọn lọc, cho biết: "Biết được những lời hô hào của những kẻ bạo loạn rằng 'treo cổ Mike Pence', tổng thống đã đáp lại với ý kiến: 'Chà, có lẽ những người ủng hộ chúng tôi có ý tưởng đúng đắn'.

Kể từ khi rời nhiệm sở vào năm ngoái, Trump đã tiếp tục đưa ra tuyên bố sai rằng để thua cuộc bầu cử năm 2020 vào tay Biden là kết quả của việc gian lận trên diện rộng, một khẳng định bị nhiều tòa án, quan chức bầu cử tiểu bang và các thành viên trong chính quyền của ông bác bỏ.

Bạo loạn ở Capitol: Ivanka Trump được yêu cầu 'tự nguyện làm chứng'

Trump 'bỏ mặc cho mọi người chết ở Điện Capitol'

Vụ Capitol và luận tội Trump: 'Tôi lo nhưng tin nước Mỹ sẽ vượt qua'

Kushner xuất hiện trên video, bác bỏ lời đe dọa phải từ chức bởi một số phụ tá Trump sau cuộc bão động.

Trong phiên điều trần còn có hai nhân vật ra làm chứng trực tiếp, gồm cảnh sát Capitol Hoa Kỳ Caroline Edwards, người bị chấn thương sọ não trong vụ bạo loạn, và Nick Quested, một nhà làm phim đã ghi lại cảnh quay của nhóm Proud Boys cực hữu - những người bị buộc tội giúp lập kế hoạch cuộc tấn công.

Edwards mô tả những lời xúc phạm mà những kẻ bạo loạn ném vào bà trong cuộc hỗn chiến, nhưng nói rằng bà tự hào vì đã chiến đấu chống lại họ ngay cả khi bị thương.

Edwards nói: "Tôi đã trượt chân trên máu của mọi người. Đó là cuộc tàn sát. Đó là sự hỗn mang."

"Những gì tôi thấy thực sự là chiến tranh," Edwards nói thêm.

Các cuộc điều trần đang được tổ chức trước cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ vào ngày 8/11 sẽ xác định liệu đảng của Biden có giữ được quyền kiểm soát Hạ viện lẫn Thượng viện hay không.

'Triệu tập những kẻ bạo loạn'

Những kẻ bạo loạn đã tấn công cảnh sát, khiến các nhà lập pháp và ông Pence phải tháo chạy vì sự an nguy của bản thân và gây ra thiệt hại hàng triệu USD. Bốn người chết ngay ngày hôm đó, một người bị cảnh sát bắn chết và một số khác là khác do nguyên nhân tự nhiên. Hơn 100 nhân viên cảnh sát bị thương, một người qua đời vào ngày hôm sau. Bốn cảnh sát sau đó chết do tự sát.

Cheney nói: "Những kẻ đột nhập Điện Capitol của chúng ta và chiến đấu với lực lượng thi hành pháp luật trong nhiều giờ được thúc đẩy bởi những gì Tổng thống Trump đã nói với họ: Cuộc bầu cử đã bị đánh cắp và ông ấy là tổng thống hợp pháp. "Tổng thống Trump đã triệu tập, tập hợp những kẻ bạo loạn và châm ngòi cho cuộc tấn công này."

Đối với các thành viên đảng Cộng hòa - những người đã bỏ phiếu loại bỏ bà khỏi vị trí lãnh đạo Hạ viện - Cheney đưa ra lời cảnh báo: "Tối nay, tôi nói điều này với các đồng nghiệp Đảng Cộng hòa của mình, những người đang biện hộ cho điều không thể bào chữa: 'Sẽ có ngày Donald Trump ra đi, nhưng nỗi ô danh của quý vị sẽ vẫn còn."

NGUỒN HÌNH ẢNH, REX FEATURES

Biden hôm thứ Năm mô tả vụ tấn công với phóng viên là "một sự vi phạm rõ ràng, trắng trợn Hiến pháp", "Tôi nghĩ những người đàn ông và phụ nữ này đã vi phạm pháp luật, cố gắng xoay chuyển kết quả của một cuộc bầu cử."

Một cuộc thăm dò của Reuters / Ipsos được công bố hôm thứ Năm nhấn mạnh việc nhiều người Mỹ nhìn nhận vụ tấn công qua lăng kính đảng phái. Kết quả cho thấy, trong số những người theo Đảng Cộng hòa, khoảng 55% tin vào tuyên bố sai rằng những người biểu tình cánh tả đã lãnh đạo cuộc tấn công và 58% tin rằng hầu hết những người biểu tình đều tuân thủ luật pháp.

Hai quan chức ủy ban bầu cử bang Georgia của đảng Cộng hòa, những người mà Trump đã cố gắng gây áp lực để buộc họ "tìm ra" những lá phiếu có thể lật ngược sự thất bại của ông, sẽ làm chứng tại các phiên điều trần vào cuối tháng này, nguồn thạo tin cho biết.